Elektronsko podpisan dokument

Podpisnik:Mateja Ribič
Izdajatelj certifikata:Republika Slovenija
Serijska št. certifikata:62 99 25 f5 00 00 00 00
Datum poteka certifikata:09.06.2031
Datum in čas podpisa:15:50, 03.11.2026
Referenčna številka:0070-3/2026/152

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DEMOGRAFIJO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00
E: gp.mddsz@gov.si
https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-delo-druzino-socialne-zadeve-in-enake-moznosti/

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

Številka: 0070-3/2026
Ljubljana, 03. 11. 2026
EVA: 2026-2620-0004

ZADEVA: Zakon o spremembah Zakona o uporabi jezika gluhoslepih – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepa vlade

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22, 57/25-ZF in 555/26) je Vlada Republike Slovenije na … seji dne … pod točko … sprejela naslednji

S K L E P:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah Zakona o uporabi jezika gluhoslepih in ga pošlje Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku.

mag. Janja Garvas
generalna sekretarka

Priloga:
- Predlog zakona o spremembah Zakona o uporabi jezika gluhoslepih

Prejemniki:
- Ministrstvo za demografijo, družino in socialne zadeve
- Ministrstvo za finance
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov

Predlog zakona naj se obravnava po skrajšanem postopku v skladu s 142. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24), saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona.

Predlog zakona ne posega v sistemsko ureditev Zakona o uporabi jezika gluhoslepih in ne spreminja vsebine, obsega ali pogojev za uveljavljanje pravic, ki jih ta zakon ureja. Temeljni namen predloga zakona je časovni zamik začetka uporabe zakona s 1. januarja 2027 na 1. januar 2028.
S predlogom zakona se zaradi spremenjenega začetka uporabe zakona za enako obdobje podaljšuje tudi prehodno obdobje iz 43. člena zakona, v katerem lahko delo tolmača pod pogoji iz navedene določbe opravljajo osebe, ki nacionalne poklicne kvalifikacije še niso pridobile.
Predlog zakona vsebuje tudi prehodno ureditev, potrebno zaradi dejstva, da je bil na podlagi 22. člena Zakona o uporabi jezika gluhoslepih, ki se uporablja že od njegove uveljavitve, postopek podelitve javnega pooblastila že izveden in odločba o njegovi podelitvi že izdana. Predlagana ureditev ohranja pravne učinke že izvedenega postopka in izdane odločbe ter ureja izvajanje javnega pooblastila v obdobju do začetka uporabe zakona.
Predlagane spremembe so tako omejene na spremembo časovne komponente začetka uporabe zakona ter na z njo neposredno povezane prehodne rešitve. Z njimi se ne spreminjajo temeljna načela zakona, sistem pravic oseb z gluhoslepoto ali institucionalna ureditev njihovega uveljavljanja.
Glede na omejen obseg in naravo predlaganih sprememb gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona, zato je obravnava predloga zakona po skrajšanem postopku utemeljena.

3. Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva

Mateja Ribič, ministrica za demografijo, družino in socialne zadeve
Andrej Štesl, državni sekretar na Ministrstvu za demografijo, družino in socialne zadeve
mag. Andrejka Znoj, generalna direktorica Direktorata za invalide na Ministrstvu za demografijo, družino in socialne zadeve
mag. Denis Minič, vodja Sektorja za izenačevanje možnosti invalidov na Direktoratu za invalide
mag. Metka Voler, sekretarka na Sektorju za izenačevanje možnosti invalidov
mag. Mateja Nagode, sekretarka na Sektorju za izenačevanje možnosti invalidov
Emina Postružnik, višja svetovalka na Direktoratu za invalide na Ministrstvu za demografijo, družino in socialne zadeve

4. Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva, in s tem povezani stroški

Pri pripravi predpisa ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

5. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora

Mateja Ribič, ministrica za demografijo, družino in socialne zadeve
Andrej Štesl, državni sekretar na Ministrstvu za demografijo, družino in socialne zadeve
mag. Andrejka Znoj, generalna direktorica Direktorata za invalide na Ministrstvu za demografijo, družino in socialne zadeve
mag. Denis Minič, vodja Sektorja za izenačevanje možnosti invalidov na Direktoratu za invalide
mag. Metka Voler, sekretarka na Sektorju za izenačevanje možnosti invalidov
mag. Mateja Nagode, sekretarka na Sektorju za izenačevanje možnosti invalidov
Emina Postružnik, višja svetovalka na Direktoratu za invalide na Ministrstvu za demografijo, družino in socialne zadeve

6. Kratek povzetek gradiva

Zakon o uporabi jezika gluhoslepih (Uradni list RS, št. 85/25; v nadaljnjem besedilu: ZUJG) je bil sprejet 23. 10. 2025 in je začel veljati 21. 11. 2025 z namenom uresničevanja drugega odstavka 62.a člena Ustave Republike Slovenije, ki določa, da svobodno uporabo in razvoj jezika gluhoslepih ureja zakon. ZUJG sistemsko ureja pravico oseb z gluhoslepoto do uporabe jezika gluhoslepih, pravico do tolmača pred javnimi institucijami in pravico do tolmača po lastni presoji ter druge pravice, povezane z uporabo jezika gluhoslepih. Zakon določa tudi ureditev nosilca javnih pooblastil, postopke uveljavljanja pravic, način financiranja, vodenje evidenc in nadzor nad izvajanjem tolmačenja.

Čeprav je zakon že začel veljati, je njegov začetek uporabe predviden s 1. januarjem 2027. Ker se je v času priprav na izvajanje zakona pokazalo, da je za vzpostavitev vseh potrebnih izvedbenih, organizacijskih, kadrovskih, informacijskih in finančnih pogojev potreben dodaten čas, zaradi česar še niso vzpostavljeni vsi pogoji za uveljavljanje pravic po ZUJG, je potrebno začetek uporabe določb, ki urejajo uveljavljanje teh pravic, prestaviti na 1. januar 2028. Ker pa podpiramo sistemsko ureditev tega področja, se bo s 1. januarjem 2027 začelo izvajanje javnih pooblastil po 22. členu zakona, da se zagotovijo pogoji za uveljavljanje pravic. Vsebina in obseg pravic, določenih z ZUJG, se ne spreminjajo.

Dodatno obdobje bo namenjeno pripravi in uskladitvi postopkov med centri za socialno delo, Zavodom za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, ministrstvom in nosilcem javnega pooblastila, vzpostavitvi informacijskih, obračunskih in plačilnih rešitev, pripravi obrazcev ter zagotovitvi ustreznih kadrovskih zmogljivosti in mreže usposobljenih tolmačev. Predvidena je tudi priprava strokovne analize področja gluhoslepote in pravice do tolmačenja, ki bo med drugim proučila število in potrebe potencialnih upravičencev, obseg pravice do tolmačenja, primerjavo z ureditvijo Zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika (Uradni list RS, št. 96/02; v nadaljnjem besedilu: ZUSZJ) ter rešitve v drugih državah. Na podlagi strokovne analize ter ugotovitev in izkušenj, pridobljenih pri pripravi izvedbenih, organizacijskih in drugih rešitev, bo mogoče po potrebi pravočasno pripraviti nadaljnje normativne in izvedbene prilagoditve.

Ker je bil postopek podelitve javnega pooblastila na podlagi 22. člena ZUJG že izveden, predlog ohranja veljavnost izvedenega postopka in izdane odločbe. Javno pooblastilo se bo začelo izvajati 1. januarja 2027 in bo trajalo do 31. decembra 2036, v obdobju do začetka uporabe ZUJG pa bo nosilec izvajal naloge, potrebne za pripravo sistema na začetek izvajanja zakona. Hkrati se zaradi zamika začetka uporabe zakona ustrezno podaljšuje tudi prehodno obdobje za izpolnitev pogojev za delo tolmačev.

7. Presoja posledic za

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih,	ne
b)	usklajenost pravnega reda Republike Slovenije s pravnim redom Evropske unije,	ne
c)	administrativne posledice,	ne
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij,	ne
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki,	ne
e)	socialno področje,	da
f)	dokumente razvojnega načrtovanja.	ne

8. Predstavitev ocene finančnih posledic

Predlog nima posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

9. Predstavitev sodelovanja z združenji občin

Vsebina gradiva ne vpliva na pristojnosti, delovanje oziroma financiranje občin.

Gradivo ni bilo poslano v mnenje Skupnosti občin Slovenije (SOS).

Gradivo ni bilo poslano v mnenje Združenju občin Slovenije (ZOS).

Gradivo ni bilo poslano v mnenje Združenju mestnih občin Slovenije (ZMOS).

10. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predmet sodelovanja z javnostjo.

Datum objave na spletni strani:
22. 10. 2026

Na gradivo so bila podana mnenja, predlogi in pripombe.

V razpravo vključeni subjekti:
Zagovornik načela enakosti, Varuh človekovih pravic Republike Slovenije, Mestna občina Ljubljana

Obrazložitev upoštevanja mnenj, predlogov in pripomb v razpravo vključenih subjektov:
Vlada Republike Slovenije pripombam, ki nasprotujejo enoletnemu zamiku začetka uporabe zakona, ne sledi. Vztraja pri predlagani spremembi začetka uporabe na 1. januar 2028, saj je treba pred začetkom izvajanja zakona zagotoviti ustrezne organizacijske, kadrovske, informacijske in finančne pogoje ter preveriti izvedljivost predvidenih zakonskih rešitev. Predlagani zamik ne pomeni odstopa od cilja zagotavljanja pravic oseb z gluhoslepoto, temveč je namenjen vzpostavitvi pogojev za njihovo učinkovito in sistemsko uresničevanje v praksi.

11. Spoštovanje Resolucije o normativni dejavnosti

Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti.

12. Vključitev v okvirni načrt normativne dejavnosti

Predlog predpisa, ki je predmet gradiva, ni vključen v okvirni načrt normativne dejavnosti.

Mateja Ribič
ministrica